

האחוזה השבטית בפפואה גינאה החדשה

יולי-ספטמבר 2009
יומן מסע מאת אפרת נקש ©

חלק ראשון – הרעיון וההכנות

תוכן החלק הראשון

2	למה אני נוסעת?
2	מתי לנסוע?
2	מסלול הטיוול
3	האם ישראלים צריכים ויזה?
4	בטחון אישי במסע
5	להתגלגל או לתכנן?
5	מסע יקר מאד
5	חיפוש שותפים למסע
6	דלתות נפתחות
7	בריאות
7	פריטים מיוחדים שלקחתי
8	רקע על פפואה גינאה החדשה
9	הבהלה לזהב
9	איחוד ועצמאות
9	שילוב של אמונה מסורתית בכישוף עם נצרות
10	אמהות שרצחו את בניהן עם היוולדם
10	המעמד החברתי עולה עם צבירת החזירים
11	הטבע מזמן את הבשר לאחר המוות, והוא טעים
11	רגע לפני פרידה

חלק שני – [המסע: טרק הקוקודה](#)

חלק שלישי – [המסע: האגן וטארי](#)

חלק רביעי – [המסע: הספיק](#)

חלק חמישי – [המסע: גורוקה ותופי](#)

נספח – [טבלת הוצאות](#)

פפואה משלבת עבורי שלוש אהבות: טיוול אתנוגרפי, טרק איכותי, וצלילה באתרים מרהיבים.

אחרי שהסתחררתי מהנופים עוצרי הנשימה בטרק סובב הוואי-וואש בפרו באוגוסט 2008 ([לצפייה בתמונות מהטרק...](#)), חשבתי שאת הטרק הבא אבחר כך שיהיה שונה בתכלית השינוי. חיפשתי באינטרנט טרקים מומלצים (כתוצאה מכך יצרתי את [דף הטיפים לטרקים הטובים](#) באתר הצילום שלי), ומצאתי: שביל הקוקודה (The Kokoda Track) בפפואה גינאה החדשה. בתיזמון מעניין, באותם ימים התגלגל לידי ספרו המרתק של ג'ארד דיימונד "רובים, חיידיקים ופלדה", על גורלותיהן של חברות אדם (כן, גם אני נבהלתי משם הספר, ותודה לליעם ששיכנע אותי בכל זאת לקרוא אותו). התלהבתי מגישתו של ג'ארד הדוחה טענות גזע, והמסבירה כיצד גורמים גיאוגרפיים וסביבתיים חרצו גורלות של עמים ויבשות. ג'ארד חי תקופה ארוכה בפפואה גינאה החדשה, ומתאר אותה ואת אנשיה בספרו בצורה שעוררה את סקרנותי.

קראתי שפפואה גינאה החדשה (ובפיג'ין, השפה הרשמית המקומית: פפואה ניוגיני, Papua Niugini) היא ארץ פלאות פראית ובתולית, בעלת נופים מרשימים וגיוון אנושי עשיר ומרתק. שבטים פראיים צבועי פנים ומקועקעים בצלקות דמויי עור תנין, מסורות עתיקות יומין, יערות גשם מוריקים, הרים גבוהים ומושלגים, חיי נהר מסורתיים, ושונות אלמוגים מרהיבות בתחתית האוקיינוס, הופכים את פפואה לפסיפס שזור של אדם וטבע. נדלקתי.

למה אני נוסעת?

אפרת, חברתי היקרה, שאלה אותי למה אני נוסעת לפפואה גינאה החדשה. ענית לה שאני אוהבת לראות חיים שונים ופשוטים. אני מעריכה מאד אנשים שחיים בתנאים בסיסיים, סקרנית לראות איך הם מנהלים את החיים, ומנסה לאמץ לעצמי פשטות שמתיישבת עם החיים שלי בארץ. אין ספק שהתקופה בה שהיתי בהודו אפשרה לי לעבור מדידת גג גדולה ברמת השרון לדירה קטנה בת 60 מ"ר; וממשכורת גבוהה של היי-טק לחיות ולהסתפק בפחות.

אני אוהבת לנסוע למקומות מנותקים וייחודיים, מקומות שהגלובליזציה עוד לא דרסה, להתארך בבתי כפריים החיים בטבעיות, להתבונן באורח חייהם, ולקבל שיעור בצניעות. אני נמשכת לצאת מגבולות המוכר, ולהתוודע לעוד ועוד מקומות ואנשים. אני כל כך מאושרת לחיות בטבע, להצליח להתחבר לאנשים שחיהם כל כך שונים, ולספוג מחוכמתם. לראות איך אנשים שונים מתייחסים לחיים, מה עולם המושגים שלהם, ואיזה ערכים חשובים בעיניהם.

ולמה את כותבת יומן מסע, התעניינה אפרת. שיתפתי את אפרת בשאיפה שלי להתמקד ביופיים של בני האדם ולרגש אנשים. את שניהם אני עושה בצילום ובעבודתי כמאמנת. במהלך המסע אני פוגשת אנשים, מקשיבה לסיפורם, מצלמת אותם, וביומן המסע אני מספרת על המפגשים המרגשים. אחר כך, כשאני מעבירה את [הרצאות סיפורי המסע שלי](#) אני מתלהבת, וזה כיף לראות את הקהל מרותק ומתרגש יחד איתי. בנוסף כמובן, ביומן המסע אני משתפת ידע שרכשתי, ומעניקה אותו בשמחה למי שמתכנן לנסוע לפפואה גינאה החדשה. את יומן המסע שלי אני מתחילה לכתוב כבר בשלב ההכנות, שבו אני מתחילה לרקום את ההתרגשות וההנאה.

מתי לנסוע?

מזג האוויר בפפואה גינאה החדשה, השוכנת מעט דרומית לקו המשווה, טיפוסי לאקלים מונסוני: חם, לח וגשום כל השנה. הטמפרטורה נעה כל השנה סביב 28 מעלות. לפי המידע שמצאתי, העונה המומלצת לטייל בפפואה היא בין מאי לאוקטובר, שהיא "העונה היבשה", או העונה הפחות גשומה לעומת העונה הגשומה יותר. כדי להחליט על תאריכי הנסיעה בדקתי מהם [הפסטיבלים הצפויים](#). מצאתי שני פסטיבלים מרכזיים (הקרויים סינגסינג, Singsing), שהם כינוס שבטי גדול, עם לבוש וריקודים מסורתיים:

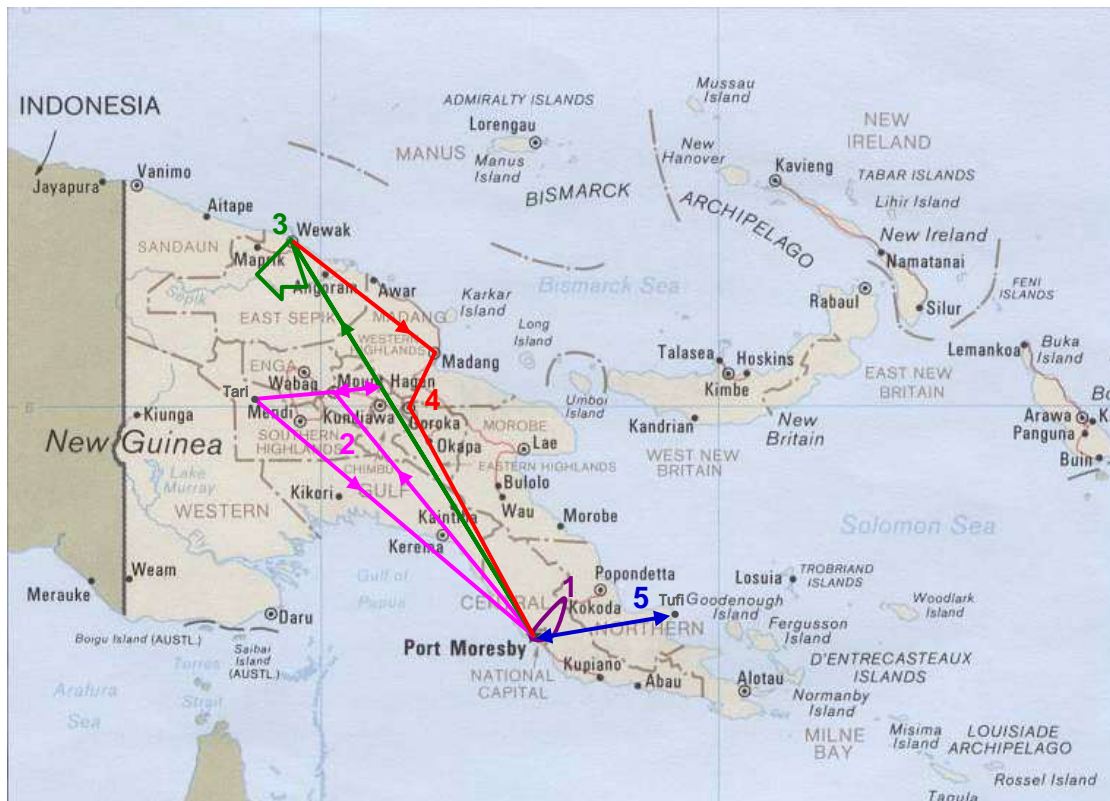

- בשבת השלישית של חודש אוגוסט מתקיים פסטיבל במאונט האגן (Mount Hagen). בשנת 2009 הוא נערך בתאריכים 15-16 באוגוסט.
- בספטמבר, בסוף השבוע הקרוב ביותר ל-16 בחודש (שהוא גם יום העצמאות של פפואה גינאה החדשה, הנחגג בכל רחבי המדינה בפסטיבלים), מתקיים סינגסינג ענק בעיר גורוקה (Goroka). בשנת 2009 הוא נערך ב-12-13 בספטמבר.

החלטתי לטייל בפפואה גינאה החדשה בחודשים אוגוסט וספטמבר.

מסלול הטיול

השלב הבא היה לייצר תוכנית בסיס. מתוך המידע שמצאתי באינטרנט תכננתי לנסוע בסוף יולי, וללכת את שביל הקוקודה 9 ימים, קו **1 במפה** שלהלן. **2 במפה**: לטוס לרמה, לטפס שלושה ימים להר וילהלם (Mt Wilhelm), ולהשתתף בפסטיבל במאונט האגן. משם לנסוע מערבה לטארי (Tari), ולבקר את בני שבט ההולי (Huli). **3 במפה**: לטוס לווייוק (Wewak), לשוב בהר הספיק (Sepik) ולהשתתף בפסטיבל בווייוק. **4 במפה**: לטוס למאדאנג (Madang) ולהמשיך בנסיעה לפסטיבל בגורוקה. **5 במפה**: טיסה [לאתר הצלילה תופי](#) (Tufi). תוכנית זו כוללת שהות בשלושה אזורים באי המרכזי, השונים מבחינת אקלים, נוף, תרבות, וצביון: טרקים ופסטיבלים ברמה (**1+2+4**), שייט על נהר הספיק באזור ביצתי, בצפון-מערב האי (**3**), וצלילות באווירה רגועה בחוף המזרחי (**5**).

האם ישראלים צריכים ויזה?

החיפוש אחרי מידע בנוגע להוצאת ויזה שיעשע אותי. התחלתי בחיפוש באינטרנט ומצאתי באתרי מטיילים מידע סותר ולא מלא. עברתי לאתרים ממשלתיים, ובאתר [משרד החוץ](#) קראתי שלבעלי דרכון ישראלי אין צורך באשרת ביקור בפפואה גינאה החדשה.

חששתי שמא האתר אינו מעודכן, והתקשרתי למחלקת הדרכונים והאשרות במשרד החוץ. בשיחה הבנתי שאין צורך באשרה כאשר השהות היא עד 30 יום (באתר לא צויין סייג זה), אבל לא ידעו להשיב לי מה עלי לעשות אם אני רוצה לשהות חודשיים בפפואה (מנהל המחלקה לא היה בארץ).

בחטיבה הקונסולרית אמרו לי שאוכל להסדיר את הויזה כשאגיע לפפואה, בשדה התעופה של פורט מורסבי. אמנם המידע הזה תאם לכתוב באתר של רשות קידום התיירות של פפואה גינאה החדשה, אבל לא הייתי שקטה. לא רציתי שהטיול ישתבש אם לא יאשרו לי שהות ארוכה יותר כשאני כבר שם, ובידי כרטיסי טיסה חזרה רק אחרי חודשיים.

התקשרתי לראש מחלקת הדרכונים והאשרות במשרד החוץ כשחזר לארץ, והוא סיפר לי על אזרח ישראלי שגר ברמת השרון, מר יעקב וייס, שהוא [קונסול הכבוד של פפואה בישראל](#). יעקב, איש חביב ומנומס, שדיבורו איטי ושקול וקולו עמוק, הסביר לי שעלי להוציא ויזה מראש, משום שלא אוכל להוציא ויזה לחודשיים כשאגיע לפפואה. הוא עצמו יכול להוציא עבורי ויזה אוטומטית לשהות של חודשיים, כאשר יום ההגעה לפפואה צריך להיות בתוך חצי שנה מיום ההוצאה בארץ. מעבר לחודשיים יש להוציא ויזה בקונסוליה של פפואה גינאה החדשה בלונדון.

יעקב התעניין במסלול שתכננתי והחמיא לי שהוא טוב מאוד, בתנאי שאצליח לעמוד בו. הוא שאל אותי אם אני יודעת שטרק הקוקודה הוא טרק קשה מאוד. עניתי לו שכן, שיש לי נסיון בטרקים. הוא הוסיף שעלי לדעת שטרק הקוקודה הוא אחד הטרקים הקשים בעולם, ולדעתו יש רק טרק אחד בעולם שהוא קשה ממנו – שביל החוף המערבי של ונקובר בקנדה. עניתי שאני מוכנה להתמודד עם האתגר.

יעקב המליץ לצאת תמיד לטרקים עם שני מדריכים. הוא סיפר לי על האסון שארע לפני 15 שנים לאל, בנו של ראש עיריית כפר סבא לשעבר, יצחק ולד. אלי יצא עם חברתו ושני מדריכים לטפס על הר וילהלם. אלי הרגיש לא טוב בהשפעת הגובה ולא היה מסוגל להמשיך, ואילו חברתו רצתה להגיע לפסגה. המדריכים לא היו מוכנים להתפצל, והתעקשו להישאר יחד. אלי הציע שהוא ימתין, ואילו חברתו, מלווה בשני מדריכים, תעפיל לפסגת

ההר. המדריכים הסבירו לאלי שמדובר במסע של 7-8 שעות, ומשהבטיח לחכות במקום, יצאו המדריכים עם החברה לטפס על ההר. את גופתו של אלי מצאו בתחתית מצוק שגובהו 150 מטרים.

בטחון אישי במסע

כל מי שדיברתי או התכתבתי איתו לקראת המסע, הזהיר אותי מפני הסכנות שבטיול בפפואה. לינדה מאתר הצלילה בתופי, סוזן שגרה שם, ג'ו, סוכן טיולים מפורט מורסבי, עידן שטייל בפפואה גינאה החדשה לפני עשר שנים, ורז, מדריך טיולים בפפואה – כולם טענו שמאוד מסוכן לנסוע בתחבורה ציבורית, שיש מקרי שוד רבים, וחייבים לטוס ממקום למקום.

הדרך היבשתית תלויה ביחסי השלום והמלחמה בין הכפרים בהם צריך לעבור. אפשר בקלות להיקלע לאירועים לא נעימים כשעוברים מאזור שבשליטת כפר אחד למשנהו. רז אמר שהיציאה מפורט מורסבי לא בטוחה, וגם הכבישים ברמה אינם בטוחים. בצירוף מקרים מעניין, מיד לאחר שיחתנו שמעתי בחדשות שאב ובנו נשדדו ברחוב לילינבלום בתל אביב. כאילו כדי להחזיר אותי לפרופורציות ששוד יכול לקרות בכל מקום.

אבל גם סוזן הדגישה שהיא לא היתה נוסעת ברמה בתחבורה ציבורית, אלא טסה. עידן אמר לי שהוא לא היה מרשה לבת שלו לנסוע לבד לפפואה (ובכלל אין לו בת). בנוסף, בבלוגים שמצאתי באינטרנט קראתי על חוויות מפפואה בהן מדריכים נכלים נטשו את התיירים, ועל מקרי שוד שונים. ג'ו חזר והדגיש שמקרי שוד קורים לעתים קרובות ברמה ההררית והוא מודאג לגבי ביטחוני. גם הלונלי פלנט ממליץ לנשים לא לטייל לבד בפפואה.

האזהרות האלה מכל מי שדיברתי איתו ובכל אתר וספר שקראתי הציקו לי. פתאום שמתי לב כמה הרבה אזהרות יש מסוג "תיזהר" ו"אל תעשה", לעומת עצות של מה כן לעשות. ג'ו חזר על הסכנות של מלחמה על קרקעות בין שבטים ברמה, וציין שההפקרות רבה. הוא המליץ לי במקום לנסוע לרמה להגיע לאזור מפרץ מילן (Milne Bay) שבחוף המזרחי, שבו אחיינו מנהל את סניף התיירות המקומי, ובני משפחתו ידאגו לסייר איתי באזור. בתוכניתי היה להגיע לתופי הסמוכה.

אני לא מחפשת הרפתקאות מסוכנות. על מנת להבטיח את בטחוני האישי החלטתי לנקוט את הפעולות הבאות:

- נרשמתי מראש לטרקים ושייט מאורגנים בחברות אמינות (ויקרות).
- החלטתי לא להסתובב לבד, ולא לשהות בחוץ אחרי השקיעה. תכננתי לבקש ממקומיים שאצלם אתאכסן ללילות אותי ולשמור עלי.
- מטיולי בפרו למדתי לבקש מבעלי המקום שבו אני מתאכסנת או משוטרים, לעצור עבורי מונית או לבחור עבורי תחבורה ציבורית.
- ברוב האזורים בפפואה האישה נחותה מהגברים, ומקובל להתעלל בה גופנית. לאישה אסור ליזום שיחה עם גבר, היא אינה מדברת עם גבר שאינו בן משפחה, לעולם אינה אוכלת באותו שולחן עם בעלה, אינה ישנה באותו בית עם גבר, כולל אביה ובעלה. גבר פפואני מייחס כוונות מיניות כאשר אישה פונה אליו. הלונלי פלנט ממליץ לנשים שמטיילות בפפואה, למען בטחונן, להתחבר רק עם נשים פפואניות. קל להתקבל בקרב הנשים כאשר מגלים עניין בגינות ובבתים שלהן. כך החלטתי לנהוג.
- לנשים אסור בשום מקרה לשתות אלכוהול עם גברים, ובחירתי לאמץ גם כלל זה.
- אני תמיד מתלבשת בפשטות, ולמרות החום והלחות אקפיד על לבוש שאינו חושפני או צמוד. נשים חייבות להתלבש בשמרנות גם כאשר הן רוחצות בנהר ובים; בגד ים ביקיני גורם למהומה רבה.
- בלונלי פלנט קראתי טיפ שאהבתי: תיירת מתקבלת בחמימות כאשר היא עושה מאמץ ללבוש חולצה

Meri Blouse בשוק

מקומית הנקראת: Meri Blouse (בשפה המקומית פירושו אישה), או פריט לבוש מקומי אחר. הנשים המקומיות מעריכות את המחווה, וגברים רואים בזה סימן לכך שמכבדים את התרבות והמנהגים המקומיים. החלטתי ללכת ביום הראשון לשוק, לרכוש חולצה כזו, וללבוש אותה בעת שהותי בפפואה. כך גם אקטין את הסכנה וגם אגרום הנאה למקומיים.

להתגלגל או לתכנן?

אני אוהבת לבנות תכנית מסגרת לטיול, ולהתגלגל לפי הסיפורים שאני שומעת, בהתאם לאנשים שאני פוגשת, מזג אוויר וכיוצ"ב. אולם ככל שקראתי יותר על פפואה, כך התחוויר לי שהפעם הטיול יהיה שונה, מתוכנן יותר.

כיוון שפפואה מאד גדולה ואין בה תשתית כבישים מפותחת, אמצעי התחבורה העיקרי הוא טיסות פנימיות. לינדה כתבה לי שכל הטיסות הפנימיות הן דרך פורט מורסבי. דהיינו במקום לטוס מנקודה לנקודה, יש לטוס חזרה לפורט מורסבי ולהחליף טיסה ליעד הבא. לחלק מהיעדים שאליהם תכננתי להגיע יש מעט טיסות בשבוע. המטוסים הם קטנים עם מעט מושבים, ומהר מאוד הטיסות מתמלאות.

אמצעי תחבורה נוסף הוא מעבורות, אשר שטות מסביב לאי בכמה ימים. במספר הכבישים המצומצם יש תחבורה ציבורית (סוגים שונים של כלי רכב, טנדרים, מיניבוסים וכיו"ב) הנקראת (Public Motor Vehicle), אך לחלק מהמקומות נוסע רכב רק פעם בשבוע. אני יכולה לאבד שבוע אם אגיע בטיסה יום אחרי הנסיעה של ה-PMV השבועי.

הצורך לתאם בין הטיסות, ה-PMV והפסטיבלים הצריך הזמנה מראש. למרות הכל, האינטראקציה עם האנשים לצורך הזמנת פעילויות היתה כייפית ודינמית. בעת קריאת מאמרים באינטרנט על פפואה גינאה החדשה נתקלתי בשמו של יונתן ניר. כשהתקשרתי ליונתן הוא ענה בשמחה, ואמר שהוא תמיד אוהב לדבר על פפואה. יונתן טייל חודשיים בפפואה, וסיפר לי שהוא חש טוב ונוח בפפואה, למרות שטען שמסובך לטייל בה. יונתן חווה תקלות באירגון, הרבה בירוקרטיה, הטיסות לא הגיעו בזמן, וסיכם שהמסע בפפואה הוא לא פשוט. יונתן המליץ לי לנסות לסגור פרטים לפני הגעתי לפפואה במידת האפשר. נהגתי עפ"י הצעתו, והשלמתי עם כך שהפעם הטיול יהיה מתוכנן.

האם היה קל להשלים עם הצורך לתכנן? לא לגמרי. תכננתי את הטיול משך חצי שנה, וככל שהעמקתי בתכנון, הגוף שלי התחיל להגיב. אני חושבת שנכנסתי ללחץ ככל ששקעתי בארגון הנסיעה לפפואה, כשנאלצתי לוותר על ספונטניות וזרימה (שהתבטא למשל בבעיות שהיו לי בכפות הרגלים בטיול לפטרה ובטיול האחרון לפני הנסיעה עם חוג אלעד).

מסע יקר מאד

מקריאה באינטרנט הבנתי שלפורט מורסבי (Port Moresby, POM) שבפפואה גינאה החדשה אוכל להגיע בטיסה מסינגפור (יש גם טיסות ישירות מאוסטרליה, ממנילה, וממספר איים סמוכים), ושלא כל יום יש טיסה. קניתי כרטיסים במחיר של US\$2,600 דרך סינגפור.

כשהתחלתי לבנות את התוכנית הבנתי שהטיול יהיה מאד יקר, אולי US\$5,000 או US\$6,000. כשבררתי פרטים נוספים התבהר לי שהטיול יגיע אפילו למחיר של US\$10,000, וכשיבשתי את התוכנית התחוויר לי שהטיול יעלה לי קרוב ל-US\$13,000... (מי שמתכנן טיול ומתעניין בפרטים, ראו בנספח – [טבלת הוצאות](#)). זה המון-המון-המון כסף עבורי. טיול אחד במחיר של כשלושה טיולים אחרים. נאבקתי ברצון להגיע למקום המיוחד הזה, למרות המחיר שהוא מופרז מעבר לכל דמיון.

איך יתכן שהטיול בפפואה גינאה החדשה כל כך יקר, למרות שמדובר באזור מתפתח הקרוב למזרח הזול?
[באתר הלונלי פלנט](#) קראתי הסבר שמכיוון שהתיירות בראשיתה, הכל נבנה עכשיו. כמעט כל מתקני התיירות משתמשים במוצרים מיובאים, והפפואנים נאלצים לקחת הלוואות. הריבית על ההלוואות בפפואה מאד גבוהה, ותקופת ההחזר מאד קצרה. בין אם הפפואנים לוקחים הלוואה, ובין אם משלמים במזומן, הם גובים מהתיירים מחירים מאד גבוהים לכסות את ההוצאה הגדולה. בנוסף, אין בפפואה תחרות על המוצרים המיובאים.

חיפוש שותפים למסע

רציתי מאד לנסוע עם שותפים למען החברותא. השיחה עם מרבית מחברי התחילה כך: – "לאן המסע הבא?" – "לפפואה גינאה החדשה" – "אפשר להצטרף?" – "בטח. אני נוסעת לחודשיים, כבר הזמנתי כרטיסים, ואשמח אם תצטרף אפילו לחלק מהזמן. רק כדאי שתדע שהמסע נורא יקר". ואז שמעתי נימוקים שונים: זה רחוק; אין לי זמן לנסוע; זה יקר; זה מסוכן; בררתי במרפאת הבריאות המחוזית, ומסיבות בריאותיות אני לא יכול לקבל את החיסונים הנדרשים.

מני הציע לי לחפש שותפים למסע באתרי מטיילים באינטרנט. משהבנתי שחברים לא יצטרפו, הכנסתי הודעות למספר אתרים. ראשון פנה אלי יעקב, אולם מהמשפטים הראשונים בשיחת הטלפון היה ברור שיעקב אינו מתכוון לטיול מהסוג שאני מתכננת. שניה פנתה גלית, שנשמעה מקסימה ופתוחה. נפגשנו, היא היתה נעימה,

הרגשתי איתה נפלא. אולם גלית סיפרה לי שהיא יכולה לצאת רק עד שלושה שבועות, והבנתי שלטיול הזה היא לא תצא איתי, למרות שהיא ציינה שתרצה מאד לצאת איתי בפעם אחרת. אח"כ התקשרו מוטי, ערן, יובל, שמעון, אברי, נתן ומשה.

מכנה משותף מעניין של המתקשרים היה שכולם ציינו שלא קראו על פפואה לפני שהתקשרו אלי, ולא ידעו מה המשמעות של טיול בה. סיפרתי להם שעל מנת להחליט האם לטייל בפפואה גינאה החדשה כדאי לענות על שתי שאלות משמעותיות: האם הם רוצים להוציא על הטיול כזה סכום, והאם מתאים להם לחיות בתנאים בסיסיים ביותר. דליה אמרה לי: העיקר שיהיה לי חדר. ענית: לא תמיד יהיה חדר. היא הגיבה: אין בעיה, העיקר שתהיה לי מיטה. ענית: לא תמיד תהיה מיטה. והיא שאלה: אז מה כן יהיה? ענית: שלפעמים רק מחצלת בבקתת עץ, ולינה בשק שינה שנביא מהבית. כמו כן לא כל יום אפשר להתקלח, ולפעמים הרחצה היא בנהר.

עוד סיפרו לי המתקשרים שהנסיון שלהם בטיולים בחו"ל הוא טיול בתאילנד, בארה"ב ואירופה. הסברתי שהטיול בפפואה שונה מאד, והצעתי לכולם קרוא על טיול בפפואה גינאה החדשה. בנוסף חשוב היה לי להבטיח שאם נחליט להתפצל, כל אחד יוכל להמשיך לדרכו באופן עצמאי. הודיתי לבודדים שחזרו אלי כדי לעדכן אותי שהם אינם מתכננים להצטרף.

שבועיים לפני הטיסה הגיעה הודעה משמחת. עמרי, הבן של עירית ואיתי שאיתם אני מטיילת בחוג אלעד, שהיה בטיול באוסטרליה, יפגש איתי בפפואה גינאה החדשה. הוא יגיע לפפואה עם עוד שני חברים, גבע ואיתי, והם יצטרפו אלי לחלק מהמסע. נשמע נהדר.

דלתות נפתחות

במהלך ההכנות קיבלתי הודעה מג'ו, פפואני אשר מצא את הקישור לאתר הצילום שלי בהודעה בפורום של טרק הקוקודה, נכנס לאתר שלי ושלח אלי הודעה. ג'ו כתב לי שהוא מהקצה המזרחי של פפואה (מהאי Sariba), כיום הוא גר בפורט מורסבי, ויש לו חברת טיולים.

ג'ו הציע לי שחמותו תתפור לי Meri Blouse לרכישה, שמחתי ושלחתי לו את מידותי. התרגשתי כשג'ו הזמין אותי להתארח בביתו שבפורט מורסבי. הכנסת האורחים החמה שגילה ג'ו נתנה לי הרגשה נהדרת, הוא כתב שהוא מצפה לפגוש אותי, ושלכבוד יהיה לו להכיר אותי ולדאוג שאהנה מהביקור בארצו. וואו, איזה כיף.

באתר למטייל מצאתי טיפ שכתב בני. פנית אליו, והוא בנדיבות רבה הציף אותי במידע שאסף, ואף השאיל לי מפה של פפואה גינאה החדשה. בני טייל עם בנו בפפואה ביוני 2008. בני כתב לי "העוני עצום, ולא הייתי מציע לאישה (וגם לא איש) להסתובב לבד. פורט מורסבי - מסוכנת. ביתר האזורים - פשוט לא תמצאי את עצמך ללא מדריך. אין שלטים. אין מפות נורמליות..."

כשהתכתבתי עם ורוניקה כדי להזמין אירוח בבקתה בטארי, היא שאלה אותי אם יש לי היכן להתאכסן במאונט האגן. היא כתבה שבעלה, יעקב, נמצא שם, שהם אוהבים חברים, והציעה לי בנדיבות רבה להתארח בבקתת

בקתת הקונאי שבה התארחתי בפולגה

קונאי שבבעלותם ללא תשלום, 5 קילומטרים צפונית למקום בו ייערך הפסטיבל. מצאתי באינטרנט שהגג של בקתת קונאי מכוסה בעשב הקונאי (Kunai), הגדל בר בפפואה. ורוניקה כתבה שניתן להתרחץ בנחל הסמוך, וציינה שיש אפילו שירותים של חור ברצפה מעל בור. שמחתי, בעיקר אחרי שנזכרתי בחוויה הלא נוחה של שהות בכפר ליד קטמנדו ללא שרותים.

ורוניקה הציעה שאחד הגיסים שלה יתלווה אלי לפסטיבל, כדי לשמור עלי שלא אלך לאיבוד. התרגשתי ושמחתי. זה בדיוק מה שחלמתי שיקרה: להתארח אצל בני משפחה, שילוו אותי וידאגו לי דרך קרוביהם גם במקומות אחרים.

שמחתי גם שאוכל להרגיש בטוחה יותר עם "שומר ראש". ורוניקה ביקשה ממני להביא לה בקבוק עם מים מהירדן, ועלה מעץ זית, שמאוד משמעותיים עבורה. כמובן, בכיף.

כשהתכתבתי עם סוזן בנושא שייט בנהר הספיק, ביקשתי שתמצא עבורי מקום לינה בוויואוק. כל כך שמחתי כשקיבלתי ממנה אימייל שהשותף שלה, כריס, מציע לי להתארח בבית שלהם יחד עם אשתו, דום (Dominica).

יעקב הציע לי לפנות לסאלי לוף (Sally Luff) מסוכנות הנסיעות Choice Travel שבפורט מורסבי, כדי לרכוש כרטיסים לטיסות פנימיות. חיפשתי באינטרנט, לא הצלחתי למצוא את האתר שלהם או כתובת אימייל, אבל הצלחתי למצוא את כתובתם בדפי זהב מקוונים של פפואה גינאה החדשה. מכיוון שהתחלתי להתארגן מספיק זמן מראש, היה לי זמן לשלוח מכתב במעטפה ובול, ובו ציינתי את כתובת האימייל שלי. כל כך התרגשתי כשקיבלתי תשובה לבבית באימייל. סאלי נתנה לי פרטים לגבי טיסות פנימיות, ועזרה לי ברכישת כרטיס שלא הצלחתי לרכוש דרך האינטרנט. את שאר הטיסות הזמנתי בקלות דרך אתרי האינטרנט של חברות התעופה המקומיות.

בריאות

ביקרתי במרפאת הבריאות המחוזית עם פנקס החיסונים שלי, והסתבר שכל החיסונים הנדרשים עדיין בתוקף. לפפואה יש לקחת תרופה נגד מלריה. הרופא המליץ ליטול כדורי [Mefloquine](#) למניעה, וטען שלפי המידע שבידיו תרופה זו מתאימה ליתושי המלריה של פפואה גינאה החדשה. הצטיידתי גם בכדורים לטיפול במחלת גבהים [Diamox](#), להם אזדקק בטיפוס להר וילהלם.

לקראת הנסיעה ערכתי בדיקות דם ושתן מקיפות, קולונוסקופיה, וביקרתי אצל רופאים (עור, נשים, כירורג שד, אורטופד, שיניים), כדי להקטין את הסיכוי שתתפרץ אצלי איזו מחלה כשאני בפפואה גינאה החדשה. תמיד כיף לקבל אישור שהכל תקין.

בלונלי פלנט קראתי טיפ בנושא הבריאות: אם נתקלים בבעיה רפואית, מומלץ לפנות לבית המלון היקר ביותר באזור, ובמקומות מבודדים – אל המיסיונר הקרוב, שם ניתן למצוא עזרה. טוב לדעת.

פריטים מיוחדים שלקחתי

אני תמיד נוסעת עם מעט ציוד, והפעם עם המינימום שבמינימום, בגלל מגבלה של משקל בטיסות הפנימיות עד 16 קילוגרם, והחשש משוד. החלטתי לקחת רק את מה שהייתי רוכשת כהכרחי אילו הייתי נשדדת. בנוסף [לרשימת הציוד שלי](#) הוספתי את הפריטים הבאים:

- בגדים דקים עם שרוולים ומכנס ארוך כדי להגן על העור מפני כוויות מהשמש ועקיצות. בנוסף, נשים מתבקשות להתלבש בצורה שמרנית, הירכיים חייבים להיות מכוסים כל הזמן, ואין ללבוש חלק עליון צמוד או חושפני.
- בגדים ישנים לשייט, שכן לובשים אותם יום ולילה, שוחים בהם, והם יוכתמו (בחלק מהמקומות מי התהום בהם מתרחצים הם בצבע חום-אדמדם). בנוסף חשבתי שבגדים ישנים לא יבלטו או יפתו שודדים.
- סנדלים שקל לחלוץ ולנעול כשעולים לקאנו וכשנכנסים לבית (בפפואה גינאה החדשה משאירים את הסנדלים והנעלים בכניסה לבקתה).
- שכמיה דקה נגד גשם למקרה של סערה טרופית בלתי צפויה, אותה ניתן גם לפרוש מעל התרמיל בטרקים.
- לונגי (Sarong) לרחצה בנהר.
- חותלות, להגנה מפני הבוץ, האבנים הקטנות, חלק מהמים, והעלוקות בטרקים.
- מזרון מטיילים מתנפח לשימוש בלינה בכפרים ובטרק.
- שקית פליס שתשמש ככרית אחרי שאכניס לתוכה בגדים.
- קנקן פלסטי להטלת שתן בלילה, כדי לא לצאת לג'ונגל בחשיכה.
- פלסטר כעזרה ראשונה וגם לסתימת חורים בכילות.
- פנסים חלופיים עם סוללות חלופיות.
- מטהר מים נייד ([SteriPEN](#)) עם סוללות חלופיות.
- שקית שתיה ([CamelBak](#)) 3 ליטר עם צינורית.
- שקיות של אבקת מינרלים, מלחים ואלקטרוליטים למניעת התייבשות, עם בקבוק קטן לערבוב המשקה.
- כמוסות מולטי-ויטמינים וחלבון בגלל הערך התזונתי הנמוך של המזון בפפואה גינאה החדשה.
- תרופה נגד מלריה.
- חומר דוחה יתושים, וגל להרגעת עקיצות.
- לניגוב זיעה: בנדנה לצואר, סרטי מגבת למצח ולפרקי הידיים.

- שקיות אטומות להגנה על הציוד בטרק.
- משרוקית למקרה שארצה לקרוא למלווים שלי, כשלא אראה אותם בג'ונגל.

קראתי שלכנסייה הנוצרית השפעה מרובה בכל רחבי פפואה גינאה החדשה, ורוב תושבי המדינה רואים עצמם נוצרים. הבאתי איתי 60 עותקים של תמונות שצילמתי באתרים מקודשים לנצרות בישראל, כדי לחלקם כמתנות למקומיים (מתנה זו התקבלה בהתרגשות רבה בטיול קודם שלי בגאורגיה, [לקריאת יומן המסע...](#)). בנוסף קניתי צלבים מעץ זית, צלבים שעליהם כתוב Jerusalem, בקבוקון מים מנהר הירדן, ואביב הכין ענפי זית בלמינציה.

שקלתי רבות איזה עוד מתנות להביא, שלא ישקלו הרבה ולא יתפסו מקום. תכננתי להיות הרבה עם הנשים, ולכן לקחתי איתי משחות שיניים ושמפו באריזות קטנות לחלק לנשים. כיוון שבכפרים אין חשמל, פנסי לד הם מתנה נהדרת.

קראתי טיפ בלונלי פלנט שכאשר מאבדים ציוד, במיוחד באזורים מרוחקים, שווה להשאר במקום מספר ימים. כדאי להודיע לבעל המקום שבו מתאכסנים או לכומר המקומי על הציוד החסר, והם דואגים להחזרתו. אפשר אולי להפיץ שינתן פרס להחזרת הציוד, גם זה עשוי להחזיר חלק מהציוד.

החלטתי להיות אופטימית וחיונית: ידעתי שאפגוש אנשים טובים, שאגיע בשלום עם כל הציוד שלי בנסיעות, ושארגיש טוב כל הזמן.

קראתי שהפפואנים אינם משתמשים בשעון, והזמן שקובעים הוא מאד גמיש. עוד קראתי שבפפואה לא נהוג להתמקח, זה מעליב את המקומיים. בפועל גיליתי שבהחלט ניתן לסרב לשלם (ואף רצוי כאשר המקומיים זורקים לחלל מחירים מוגזמים), והם מוכנים לנהל משא ומתן על המחיר (תמהתי מה ההבדל בין התמקחות לבין ניהול משא ומתן).

הלונלי פלנט ממליץ לבוא עם חוש הומור וסבלנות אין סופית, משום שגם התוכניות הטובות ביותר משתבשות בנקודה מסוימת. לכן הכנתי מסלול נסיעה עם שוליים רחבים. כאילו כדי להוכיח לי את הטענה של הלונלי פלנט לגבי שיבוש תוכניות, כחודש לפני נסיעתי קיבלתי הודעה שחברת Air Niugini ביטלה את הטיסה שבה עמדתתי לחזור, ודחיתי את חזרתי בארבעה ימים עד לטיסה הבאה. לא תכננתי מה לעשות, אתגלגל, כבר כך הרגשתי מתוכננת מדי.

רקע על פפואה גינאה החדשה

המדינה העצמאית פפואה גינאה החדשה שוכנת בחציו המזרחי של האי גינאה החדשה, האי השני בגודלו בעולם (אחרי גרינלנד. אוסטרליה מוגדרת יבשת), הנמצא מצפון לאוסטרליה.

ממצאים ארכאולוגיים מעידים על הגירה מאסיה אל פפואה דרך אינדונזיה לפני 60 אלף שנה. ההגירה התאפשרה בגלל ירידת מפלס פני הים בתקופת הפלייסטוקן, או בתקופת הקרח הגדולה, שבה היה גשר יבשתי בין פפואה לצפון אוסטרליה. צאצאי אנשים אלו קרואים מלנזיים.

נמצאו עדויות להתיישבות מוקדמת בחופי גינאה החדשה מלפני 40 אלף שנה. מאמינים שאנשים טיפוסי להתיישב ברמה לפני כ-30 אלף שנה. אותם אבות קדמונים היו ציידים-לקטים, שנעו בחיפוש מתמיד אחר מזון ומחסה. בשונה מההתפתחות החקלאית במקומות אחרים בעולם, כאן לא נוצרו ערים, אולי בגלל שלא ניתן היה לאחסן את יבולי המזון הבסיסי לתקופות ארוכות (בגלל הגשם והלחות). תושבי החוף בנו סירות קאנו, וחגיגות וריקודים היו פעילויות שבשגרה.

את השם "פפואה" העניק ספן פורטוגלי שעבר לאורך חופיה הדרומיים ב-1526. הוא אימץ את השם מפייהם של אנשי הצוות המלאי שהפליגו איתו. Pepuwah היא מלה במלאית שמשמעותה שיער מקורזל, המאפיין את האוכלוסיה במלנזיה. את השם "גינאה החדשה" נתן ספן ספרדי ב-1545, בגלל הדימיון בין תושבי האיים מצפון-מזרח לאלו הגרים בחוף של גינאה שבמערב אפריקה.

הבריטים שלטו בטריטוריה פפואה, הכוללת את החלק הדרומי של מזרח האי גינאה החדשה, מ-1883 ועד העברתה לידי אוסטרליה ב-1902. פפואה נותרה להלכה בשליטה הבריטית עד לעצמאותה ב-1975. הגרמנים שלטו בחלק הצפוני של האי גינאה החדשה החל מ-1884, ועד לכיבושו ע"י האוסטרלים ב-1914.

הבהלה לזהב

ב-1926 התגלה זהב בקו החוף הדרומי של פפואה גינאה החדשה. האוסטרלים נהרו אל חופיה של פפואה, וכרו את הזהב. כשכמות הזהב החלה לרדת, ובעיצומו של השפל הכלכלי הגדול, הם האמינו שזהב נוסף חייב להימצא בעומק היבשת.

ב-1930 קדחת הזהב הביאה את מייקל ליהי (Michael Leahy), אוסטרלי בן 29, לארגן משלחת שכללה אותו ואת שני אחיו, ג'יימס ודניאל, מלווים ב-90 סבלים תושבי החוף.

הואיל ובמפות רשמיות סומן שהרמה ההררית בפנים היבשת עדיין לא נחקרה, הם האמינו שיגיעו לחבל ארץ שבו לא דרכה עדיין כף רגלו של אדם. כשהגיעו לשיאו של הרכס המתנשא לגובה 3,500 מטר השקיפו בראשונה לעברו השני, וגילו לתדהמתם המוחלטת כי בין הפסגות התלולות שוכנים עמקים מוריקים, וביניהם בקתות קטנות וגינות ירק.

ב-1930, השנה שבה הושק שירות דואר האוויר מעל האוקיינוס האטלנטי והומצאו מכונת הצילום ומנוע הסילון – חיו ברמה ההררית שבמרכז פפואה גינאה החדשה כמיליון בני אדם שלא היה להם מושג על קיומם של בני אנוש אחרים מחוץ לעמקים שבהם חיו, עם כלים מתקופת האבן, ללא גלגל, ללא כלי מתכת.

ברגע שבו חצתה משלחתם של האחים ליהי את קו הרכס התחולל מפגש נדיר ומרתק בין שתי חברות אנושיות שעשרות אלפי שנות התפתחות מפרידות ביניהן. הניוגינים הראשונים שפגשו את האוסטרלים היו משוכנעים שאלו רוחות אבותיהם הקדמונים שלהם הם סוגדים, בגלל עורם הלבן. מייקל היה מצויד במצלמה, ותיעד את המפגש המדהים בסרט [First Contact: Papua New Guinea](#), שהפך לאחת התגליות האנתרופולוגיות המרעישות של המאה ה-20.

איחוד ועצמאות

במלחמת העולם השנייה, בדצמבר 1941, פלשו היפנים לאיים הצפוניים, ואולם נכנעו לבנות הברית ב-1945, אז אוחדו פפואה וגינאה החדשה מבחינה מנהלתית. החל מ-1972 נקראת הטריטוריה המאוחדת פפואה גינאה החדשה. הגבולות באיים השתנו במשך השנים. הסכמים בין גרמניה, בריטניה, הולנד ואוסטרליה שינו את ההשתייכות המדינית של האיים, עד לשינוי האחרון ב-1978.

כל החלק המזרחי של האי גינאה החדשה והאיים שסביבו קיבלו את עצמאותם מאוסטרליה ב-1975 בשם פפואה גינאה החדשה, כחברה בחבר העמים הבריטי. החלק המערבי של האי שייך לאינדונזיה ונקרא מחוז פפואה. ביומן מסע זה, כאשר אני כותבת רק "פפואה", או רק "ניוגיני", אני מתכוונת למדינה העצמאית בחלק המזרחי של האי גינאה החדשה שבה ביקרתי.

שילוב של אמונה מסורתית בכישוף עם נצרות

צביונה המיוחד של פפואה גינאה החדשה נשמר בגלל החשיפה המאוחרת לעולם המערבי. היעדר אמצעי תחבורה מתקדמים יצר נתק גאוגרפי ותרבותי בין השבטים, שפיתחו אמונות וטקסים יחודיים. אחרי הגעתם של האירופאים במאה ה-19 – ולאזורים ההרריים בשנות ה-30 של המאה ה-20 – הגיעו המיסיונרים. לצד בקתות הקש הוקמו כנסיות רבות, ואט אט הפכה הנצרות לדומיננטית (כיום כ-70% מהתושבים הם נוצרים). הפעילות המיסיונרית הענפה סוחפת במשך כ-200 שנה את תרבות האבות הקדמונים.

חיי המקומיים מתנהלים תוך דואליות מרתקת, שילוב של אמונה מסורתית בכישוף וברוחות עם נצרות, חינוך מודרני לצד חינוך המועבר בטקסים שונים, שיטור מערבי יחד עם פיקוח חברתי של מגיה וכישוף. לכל מקום שאליו פונים פוגשים מערכות "כפולות", המנסות לחיות זו לצד זו תוך דיאלוג מרתק.

המעבר החד מתקופת האבן לתקופת הסילון תוך פרק זמן קצר של כמה עשרות שנים הותיר את תושבי האזור נבוכים. המיסיונרים שיכנעו את התושבים להצטרף לחיק הנצרות בכך שחילקו מתנות, וכך נולדה "תרבות הקרגו" (Cargo Cult). ילידים כהי-עור ומקורזלי-שיער עמדו אז משתאים מול ה-"Big Balus" (בפיג'ין פירושו הציפור הגדולה, וכך הם קוראים למטוס) שבישר את ראשיתה של תקופה חדשה באזורים נדחים אלה. הציפור

הגדולה הביאה דברים טובים מהאלים שבשמיים. דבר זה העניק לילידים לגיטימציה לשוד וגזל, שכן לדעתם מדובר היה בלקיחת רכוש שבלאו הכי מגיע ושייך להם מלכתחילה.

אוכלוסית פפואה גינאה החדשה מונה 6.25 מיליון תושבים, ו-85% מהם גרים בכפרים ללא אספקת חשמל או מים (ראו למשל את [צילומי הלווין של פפואה בשעות הלילה](#), GMT+10:00).

המדינה מורכבת מכ-850 שבטים שונים הדוברים כמניין זה שפות שונות, כשליש ממספרן הכולל של השפות המקוריות בעולם. המגוון המסחרר הזה יצר צורך בשפה מאחדת, ופיג'ין (Pidgin, ובפיג'ין Tok Pisin) ואנגלית הן השפות הרשמיות במדינה. השפה פיג'ין היא תערובת של מלים משפות רבות של הכובשים השונים שהחזיקו בחלקים מהאי (היא מבוססת בעיקר על אנגלית וגרמנית, וכוללת רק כ-1,300 מלים).

אמהות שרצחו את בניהן עם היוולדם

פפואה גינאה החדשה העצמאית עדיין מפוצלת בין הקבוצות האתניות השונות, שבחלקן עדיין נהוגים צווי לוחמה קדומים. גם כיום מתרחשות מלחמות שבטים, במיוחד באזורים הגבוהים. ב-1 בדצמבר 2008, בעודי מחפשת חומר על פפואה, נתקלתי בדיווח מהעיתון הלאומי של פפואה אשר צוטט בעיתון "טיימס" הלוונדוני, כי אימהות נאלצו בעשור האחרון לרצוח את כל בניהן עם היוולדם כדי להביא לסופה של מלחמה בין שבטית בת 20 שנה (Mothers 'killed sons to end war' by Anne Barrowclough, ניתן [לקרוא אותו בפיסבוק](#)). לפי הדיווח, כל התינוקות הזכרים שנולדו בעשר השנים האחרונות לאימהות בשני שבטים יריבים באזור גימי (Gimi) במזרח המדינה נרצחו עם היוולדם. האמהות הסכימו לצעד הקיצוני כדי לצמצם את מספר הגברים שיוכלו להילחם, לאחר שהבינו שהמאבק מקשה עליהן להאכיל את בני משפחותיהן (באופן מסורתי, נשים יולדים לא משתתפים בקרבות).

הצטמרתי מהמחשבה על אם הרוצחת את בנה. ניסיתי לראות את נקודת המבט של האמהות, עד כמה קצה נפשן במלחמות, שהובילה אותן לצעד שכזה. תמתי במה שונה המוות שהן הביאו מהמוות במלחמות? ומה לגבי היכולת להעמיד דור חדש של צאצאים? כנראה שהיאוש היה גדול.

קראתי שהמלחמות בפפואה מתעוררות מסיבות רבות הקשורות לרכוש – קרקעות, חזירים או נשים – ולשיכורים מספיק גם גידוף או קללה (הניוגינים יכולים להיות אגרסיביים מאד, במיוחד לאחר שתיית בירה, נכס מערבי נוסף שספגו לתוך תרבותם). באחד המאמרים דווח שאחד הילידים נזקק ל-76 תפרים בגבו לאחר שכינה מישהו "קוף". מקלות, אבנים, קשתות וחצים, חניתות וסכינים הינם כלי נשק עיקריים במלחמות אלו, אבל לפעמים מעורבים בתקריות גם רובים.

בשבטים של פפואה גינאה החדשה לא מוותרים על נקמה, נקמת דם או טקסי חניכה. במקרה שנפגע מישהו משבט מסויים מופצת השמועה מיד, ותוך זמן קצר ינסו אנשי שבט זה לפגוע באחד מבני השבט התוקף. כל אחד מבני השבט הינו מועמד פוטנציאלי, אפילו אם נמצא בזמן המעשה במקום המרוחק מאות קילומטרים ממקום האירוע, ובמקרים רבים גם לא הספיק לשמוע על כך. על מקרה אחד שבו נתקלתי בספיק אספר [בחלק הרביעי](#).

המעמד החברתי עולה עם צבירת החזירים

בן שבט השווה בעיר או באזור אחר ישתדל להיות מעודכן על אירועים חריגים בכפרו, על מנת שיוכל להיזרר במקרה הצורך. השמועות עוברות מפה לאוזן במהירות עצומה. באם הנפגע הוא למשל חזיר, יש להסדיר מיד את תשלום הפיצויים, אחרת הנקמה לא תאחר לבוא. לחזיר ערך גבוה בפפואה, והמעמד החברתי עולה עם צבירת החזירים. גם את הנקמה באנשים ניתן לקנות בכסף.

המשטרה אינה משתדלת במיוחד להשתלט על הנעשה ונתרת חסרת אונים. אם כבר נאסר מישהו, קרוב לוודאי ששוטר בן שבטו של האסיר ישאיר את דלתו פתוחה "בטעות" (כלומר אנשים עוזרים אחד לשני בשל היותם בני אותו השבט). לעתים האסירים פורצים את בתי הכלא בעצמם, והתוצאות לא מאחרות לבוא, בין השאר שוד בנקים ופריצת בתי מגורים כשבני הבית נוכחים.

במערכת הערכים השבטית, החיים של המקומיים זולים והרכוש מקודש. כפי שסיפרתי, החיים הזולים מתבטאים במלחמות ונקמה, הגורמות לפגיעות בנפש. ואולם מכיוון שהרכוש מקודש, אף אחד לא יעז לגעת בפריטים בעלי ערך שהושארו בצידי הדרך למשל.

בשום מקום אין צורך לנעול את הבתים. כאשר באחד המחנות בטרק הקוקודה ראיתי פפאיה על השולחן, שאלתי אם נוכל לאכול אותה, כי בטח נשארה מהקבוצה הקודמת. התשובה של המדריך שלי הייתה חד-משמעית: הפפאיה שייכת למישהו, ולא נוכל לגעת בה.

יחסם של המקומיים כהי-העור אל האדם הלבן שונה בצורה קיצונית מיחסם כלפי בני פפואה, הם מרגישים אחראים על האורחים הלבנים ומגוננים עליהם. בפפואה גינאה החדשה פגשתי התנהגות עדינה, מנומסת, אדיבה ומתחשבת יותר מכל מקום אחר שבו ביקרתי עד כה. בפפואה צילמתי כ-3,000 תצלומים, הרוב המכריע דיוקנאות של אנשים, ורק פעמיים נעיתי בשלילה כשביקשתי רשות לצלם. אדרבא, אנשים ביקשו ממני שאצלמם.

הטבע מזמן את הבשר לאחר המוות, והוא טעים

בעבר, בני השבטים בפפואה גינאה החדשה אכלו בשר אדם, ויש עדויות על קניבליזם עד אמצע המאה ה-20. המנהג היה לאכול את בשר המתים, פשוט משום שהטבע מזמן את הבשר לאחר המוות, והבשר טעים.

קראתי שבחלק מהשבטים היה מנהג להרוג את הזקנים שלא הביאו תועלת לשבט. לפעמים שבו בני שבט ה-Dobodura את האויבים, עינו אותם למוות, וכשעמדו למות אכלו מבשרם בעודם בחיים. בכפר ליד Milne Bay היה מנהג לאכול את בשרו של ילד יום אחרי שנפטר.

קראתי **מאמר** אחר המדווח על עדויות של מקומיים הטוענים שטעמו של בשר אדם דומה לטעם של בשר חזיר, אבל עדין יותר. לדברי המקומיים, ניתן לאכול מבשר האדם כמות גדולה מבלי לחוש בחילה, שאותה חשים כשאוכלים כמות גדולה מדי של בשר חזיר. לבשר של האדם הלבן ריח חזק והוא מלוח מדי. בשרם של היפנים הוא הטעים ביותר, ורק טעמן של הנשים הפפואניות עולה עליו.

זה שנה חל איסור על אכילת בשר אדם, ואולם כנראה שיש שבטים שעדיין אוכלים את בשר מתיהם, ולא מבינים מדוע אסור לאכול אותו.

הקריאה ותכנון המסע הכניסו אותי לאווירה הרפתקנית. התלהבתי והתרגשתי – לקראת היציאה לדרך.

רגע לפני פרידה

שבוע לפני היציאה לדרך גדשו אותי רגשות חזקים, להיות מה שיותר עם הבנים, לדבר איתם, להתייעץ. איל (בן 31) היה אמור לנסוע לשלושה חודשים להודו כשאני הייתי מתוכננת לחזור, וידעתי שלא אראה אותו חמישה חודשים. אמיר (בן 28) תיכנן חופשה קצרה בחו"ל עם ליאור המתוקה. אני כל כך אוהבת אותם, כל כך תומכת בעצמאות שלהם ובשמירה על הרווחה האישית.

בחרתי לנסוע למקום מנותק, וזה כולל תקשורת, ואני כל כך אוהבת לשמוע את קולם, פשוט לפטפט ולהתרגש מהפלא הזה של ילדים, מהאנשים המדהימים שהם הפכו להיות, ומהנושאים הערכיים שמעניינים אותם.

הדמעות מילאו את עיניי. הבנים פירגנו לנסיעה שלי, איל דאג שאהיה מצוידת כראוי כדי לשמור על בריאותי וידעתי שאמיר ידאג לבית בהעדרי. לקחתי בגדים ישנים של הבנים שגם ישרתו אותי כדי לא לבלוט, אבל בעיקר יהיו עלי, שלהם. היו רגעים שבהם הדמעות חנקו אותי ולעתים נתתי לדמעות לזלוג על הלחיים.

...לחלק השני – [המסע: טרק הקוקודה](#)